



**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.6146.59.2024

**UCHWAŁA NR 165/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 18 marca 2024 r.

w sprawie skargi na postanowienia Komisarza Wyborczego w Warszawie I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 432 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408), po rozpatrzeniu skargi na postanowienie nr 594/2024 Komisarza Wyborczego w Warszawie I z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie odwołania Koalicyjnego Komitetu Wyborczego Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

postanawia

oddalić skargę.

Uzasadnienie

Uchwałą nr 15/2024 Dzielnicowej Komisji Wyborczej w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie odmowy rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe w okręgu wyborczym nr 3 w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., zwaną dalej „uchwałą”, Dzielnicowa Komisja Wyborcza w Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy, zwana dalej „Dzielnicową Komisją”, odmówiła rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych Koalicyjnego Komitetu Wyborczego Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe, zwanego dalej „Komitetem”, z powodu niezyskania wymaganego w myśl art. 427 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego poparcia co najmniej 150 wyborców.

W dniu 11 marca 2024 r., tj. w ustawowym terminie, zostało doręczone Komisarzowi Wyborczemu w Warszawie I odwołanie od uchwały złożone przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu.

Komisarz Wyborczy w Warszawie I postanowieniem nr 594/2024 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie odwołania Koalicyjnego Komitetu Wyborczego Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni – Polskie Stronnictwo Ludowe w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., zwanym dalej „postanowieniem nr 594/2024”, uznał odwołanie za nieuzasadnione.

Postanowienie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Komisarza Wyborczego w Warszawie I w dniu 13 marca 2024 r.

W dniu 15 marca 2024 r. wpłynęła do Państwowej Komisji Wyborczej skarga wniesiona przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu na postanowienie nr 594/2024 Komisarza Wyborczego. Skarga wpłynęła w ustawowym terminie.

Skarżący:

- 1) zaskarżył postanowienie nr 594/2024 w całości;
- 2) zarzucił:
 - a) naruszenie art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego poprzez *„brak szczegółowego wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wyszczególnienia zakwestionowanych błędnych adresów znajdujących się na listach poparcia w okręgu nr 3”*, a także niewłaściwe wskazanie *„aż w 33 podpisach na brak czytelności danych”*,
 - b) naruszenie art. 430 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i *„uznanie, że w niniejszej sprawie wada w postaci niepełnego adresu zamieszkania stanowi nieuzyskiwanie wymaganego poparcia wyborców i w konsekwencji stwierdzenia przez Dzielnicową Komisję Wyborczą w Dzielnicy Targówek m.st Warszawy, że usunięcie wskazanych wad zgłoszenia nie jest możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń, podczas gdy w ocenie skarżącego niewątpliwym jest, że komitet uzyskał poparcie osób, które nie wskazały pełnego adresu”*,

- c) naruszenie art. 431 § 1 Kodeksu wyborczego przez jego niezastosowanie polegające na „niestwierdzeniu, że wady w postaci niepełnego adresu stanowią inne wady zgłoszenia aniżeli te, o których mowa w art. 430 kodeksu wyborczego i w konsekwencji niewezwania komitetu do usunięcia wad w terminie 2 dni”,
 - d) naruszenie art. 430 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i niesprawdzenie na podstawie dostępnych urzędowo dokumentów oraz wyjaśnień wyborców czy zgłoszenie uzyskało wymagane w myśl art. 427 Kodeksu wyborczego poparcie wyborców;
- 3) wniośł o:
- e) przeprowadzenie ponownej weryfikacji w obecności przedstawiciela Komitetu podpisów na listach poparcia, w szczególności podpisów uznanych przez Komisarza Wyborczego w Warszawie I za złożone nieprawidłowo z powodu nieczytelnych danych, uznanie 16 podpisów wskazanych w uzasadnieniu skargi jako złożonych prawidłowo oraz
 - f) uchylenie zaskarżonego postanowienia nr 594/2024 i wydanie uchwały o rejestracji listy kandydatów w okręgu wyborczym nr 3 Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy Komitetu
 - g) ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zarzuty wskazane w skardze są bezzasadne. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma podstaw do kwestionowania postanowienia nr 594/2024 Komisarza Wyborczego w Warszawie I.

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu dotyczącego sprawdzania wykazu podpisów oraz kwestionowania przez Dzielnicową Komisję i Komisarza Wyborczego w Warszawie I nieprawidłowych lub niepełnych danych (np. nieprawidłowego, w tym niepełnego, adresu zamieszkania, nieprawidłowego lub niepełnego wskazania imienia i nazwiska albo nieczytelnego wskazania danych), stwierdza, że od wielu lat przyjmuje, że obowiązek wskazania prawidłowo wszystkich danych w wykazie wynika wprost z art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego. Zgodnie z tym przepisem wyborca udzielający poparcia liście składa podpis obok czytelnie wpisanego jego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania, numeru ewidencyjnego PESEL oraz daty udzielenia poparcia. Zatem to nie organy wyborcze,

lecz ustawodawca wprost przesądził o konieczności czytelnego wskazania wszystkich wymienionych wyżej danych (poza własnoręcznym podpisem) w wykazie osób udzielających poparcia m.in. dla zgłoszenia listy kandydatów na radnych. Zasady dotyczące prawidłowego podania wszystkich danych w wykazie podpisów obywateli udzielających poparcia dla zgłoszenia listy kandydatów (kandydata) są od wielu lat takie same we wszystkich wyborach. Ścisłe spełnienie ustawowych warunków przez udzielającego poparcia jest niezbędne, gdyż niedotrzymanie chociażby jednego z nich powoduje, że ustawowy wymóg nie jest spełniony.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że prawidłowe wskazanie m.in. adresu zamieszkania ma na celu nie tylko umożliwienie sprawdzenia posiadania prawa wybierania przez daną osobę, lecz także, co jest równie istotne, uwiarygodnienie, że podpis złożyła faktycznie osoba wskazana w wykazie, gdyż osoby składające podpisy znają swój adres zamieszkania.

Przyjęcie takiej interpretacji jest zgodne z dotychczasową, wieloletnią praktyką weryfikacji podpisów przez organy wyborcze, a także wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej. Z uwagi na powyższe, kryterium podania wszystkich danych określonych w ustawie stosowane jest w trakcie sprawdzania przez organy wyborcze wszystkich wykazów, w tym także dotyczących poparcia dla inicjatywy przeprowadzenia referendum lokalnego.

Stanowisko to potwierdza ugruntowane stanowisko w tej sprawie zaprezentowane w licznych i ukształtowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego w tym zakresie. Praktykowany od lat sposób sprawdzania podpisów poparcia był bowiem wielokrotnie aprobowany przez Sąd Najwyższy. Przykładowo w postanowieniu z dnia 12 września 2019 r. sygn. akt I NSW 72/19 Sąd Najwyższy słusznie wskazał, że nie można podzielić poglądu wnoszącego odwołanie, iż alternatywne źródło pozyskania adresu wyborcy może stanowić „urzędowy rejestr mieszkańców”, gdyż właśnie rejestr wyborców sporządzany jest w oparciu o rejestr mieszkańców, a także rejestr zamieszkania cudzoziemców. Istotne jest także uzasadnienie Sądu Najwyższego postanowienia z dnia 13 września 2019 r. sygn. akt 75/19, w którym stwierdzono m.in., że *„Dodatkowo, Sąd Najwyższy zauważa, że wskazana argumentacja dotycząca dyskryminacji osób niepełnosprawnych lub w podeszłym wieku, które mogą mieć trudności z czytelnym pisanem, jest wysoce nietrafna. Z treści przepisu art. 209 § 2 k.wyb. wyraźnie bowiem wynika, że wyborca chcący poprzeć określoną listę kandydatów musi jedynie własnoręcznie złożyć pod nią podpis. Kodeks wyborczy nie nakłada zatem takiego*

obowiązku na wyborcę w zakresie samodzielnego i własnoręcznego zamieszczania innych danych koniecznych dla skutecznego poparcia listy kandydatów.” Analogicznie w postanowieniu z dnia 13 września 2019 r. sygn. akt 75/19 Sąd Najwyższy wskazał, że „Analizując rozpatrywaną skargę pełnomocnika Sąd Najwyższy nie dopatrywał się wskazywanego w pkt II tiret czwarte zarzutu nierzetelności i braku obiektywizmu w ocenie prawidłowości złożonych list. Podnosząc hipotetyczne powody nieczytelności zapisów na listach, Skarżący odwołał się nawet do art. 21 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (sic!) i wskazał na możliwość zaistnienia sytuacji, gdy osoby składające podpisy mogły być niepełnosprawne lub w podeszłym wieku, przez co działanie komisji nosiło znamiona dyskryminacji takich osób.m.in. Odnosząc się do tego zarzutu stwierdzić należy, po pierwsze, że Skarżący mając dostęp do tych list, nie wskazał ani jednego konkretnego takiego przypadku. Po drugie, składany na liście podpis nie musiał spełniać wymogu czytelności i z powodu braku takiej czytelności żaden podpis nie został zdyskwalifikowany. Wymóg czytelności musiał być natomiast spełniony w odniesieniu do innych danych identyfikujących osobę udzielającą poparcia, tj. imienia i nazwiska, adresu zamieszkania i numeru PESEL, tyle tylko, że dane te mogła zamieścić osoba prowadząca zbiórkę podpisów.” W postanowieniu z dnia 13 września 2019 r. sygn. akt 73/19 Sąd Najwyższy wskazał, że „Także kolejny zarzut dotyczący dyskryminacji osób niepełnosprawnych lub w podeszłym wieku, które mogą mieć trudności z czytelnym pisaniem, jest nietrafny. Nie można uznać za dyskryminację egzekwowanie wymogów formalnych wynikających z przepisów prawa. Z treści przepisu art. 209 § 2 KW wyraźnie bowiem wynika, że wyborca chcący poprzeć określoną listę kandydatów musi jedynie własnoręcznie złożyć pod nią podpis. Kodeks wyborczy nie nakłada zatem takiego obowiązku na wyborcę w zakresie samodzielnego i własnoręcznego zamieszczania innych danych koniecznych dla skutecznego poparcia listy kandydatów. Wystarczy więc, że osoby które mają problemy z czytelnym pisaniem (w podeszłym wieku, schorowane) złożą podpis własnoręcznie.”

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa również, że jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 września 2023 r. sygn. akt 26/23 „Z przepisów prawa nie wynika obowiązek omawiania powodów zakwestionowania poszczególnych podpisów, a także omawiania sposobu i trybu ich weryfikacji oraz brzmienia i znaczenia obowiązujących przepisów w tym zakresie”, a także, iż „Przyjęcie odmiennej interpretacji, tj. umożliwienie w rzeczywistości poprawienia danych w wykazie poprzez np. uzupełnienie nieczytelnego

imienia i nazwiska, wpisanie lub poprawienie błędnie podanego numeru PESEL albo uzupełnienie adresu, byłoby sprzeczne z regulacją, o której mowa w art. 265 § 3 Kodeksu. Takie same zasady stosowane są wobec wszystkich komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach. Dlatego też zarzuty w tym zakresie są bezzasadne.”

Zbieżne stanowisko ze stanowiskiem organów wyborczych prezentują również sądy administracyjne w przypadku kwestii sporządzania wykazu mieszkańców uprawnionych do wybierania organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego, którzy chcą poprzeć inicjatywę przeprowadzenia referendum lokalnego, a w szczególności ustalenia, czy spełnione zostały wszystkie ustawowe wymagania, w tym m. in. w:

- 1) uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 grudnia 2017 r. II OPS 2/17 ONSAiWSA 2018/2/20, w którym wskazano m.in., że *„Analiza normatywna postanowień art. 14 ust. 4 u.r.l. prowadzi do wniosku, że ustawodawca, w procedurze realizacji uprawnienia do poparcia wniosku o przeprowadzenie referendum, przewidział, że wszystkie określone w tym przepisie dane osobowe powinny być jasno i czytelnie podane, ponieważ służą do identyfikacji osób popierających wnioski i ułatwiają weryfikację tego poparcia.”* (...);
- 2) wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 sierpnia 2012 r. sygn. akt II OSK 1629/12, w którym wskazano, że *„Naczelny Sąd Administracyjny aprobuje stanowisko organu, że inicjator referendum nie zebrał wymaganej przez przepisy ustawy o referendum lokalnym, a określonej w analizowanym przypadku na liczbę 1083 obywateli podpisów poparcia. W świetle powołanego już wyżej przepisu art. 14 ust. 4 ustawy mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem. Wszystkie określone w powołanym przepisie dane osobowe są istotne, dlatego muszą być kompletne, ponieważ służą do identyfikacji osób popierających wnioski i ułatwiają weryfikację tego poparcia.”*;
- 3) wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 9 lutego 2009 r. sygn. akt. III SA/Kr 101/09, w którym wskazano, m. in., że *„dla uznania prawidłowego poparcia udzielonego inicjatorom referendum koniecznym jest właściwe wpisanie następujących danych osobowych: nazwiska, imienia, adresu zamieszkania (miejscowości, nazwy ulicy, numeru domu lub lokalu), numeru PESEL oraz dodatkowo*

złożenie podpisu przez tą osobę. Brak któregokolwiek z tych danych oznacza, że taka osoba nie udzieliła prawidłowego poparcia.”;

- 4) *wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 2014 r. sygn. akt. II SA/Wa 2309/13, w którym wskazano, że „Odnosząc się do zarzutów skargi należy podkreślić, iż stosownie do art. 14 ust. 4 ustawy mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem. Z powyższego przepisu wynika, że ustawa określa w sposób precyzyjny, jakie dane winny znaleźć się na karcie poparcia. Wszystkie dane osobowe określone w przytoczonym przepisie są istotne i stąd też muszą być kompletne, gdyż służą identyfikacji osób popierających wnioski i ułatwiają weryfikację udzielonego poparcia. Podpis i dane osobowe pozostają ze sobą ściśle powiązane i nie istnieją samodzielnie. Łącznie zaś, pełnią rolę identyfikatora osoby, która opowiedziała się za przeprowadzeniem referendum. Z tej przyczyny można uznać za prawidłowy jedynie podpis, któremu towarzyszą dane określone przepisem art. 14 ust. 4 ustawy. W tej materii Sąd przyjmuje stanowisko prezentowane przez doktrynę i orzecznictwo (por. K. W. Czaplicki, B. Dauter, A. Kisielewicz, F. Rymarz – Ustawa o referendum lokalnym. Komentarz. Warszawa 2007; wyrok WSA w Warszawie z dnia 18 listopada 2011 r. sygn. akt 2327/11; wyrok NSA z dnia 20 marca 2012 r., sygn. akt II OSK 281/12; wyrok NSA z dnia 13 września 2006 r., sygn. akt II OSK 1044/06.”.*

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla po raz kolejny, że dla skutecznego udzielenia poparcia m.in. dla zgłoszenia listy kandydatów na radnych, konieczne jest wskazanie czytelnie wszystkich danych, o których mowa w art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że Informacja o zasadach i sposobie zgłaszania list kandydatów na radnych w wyborach do rad gmin (rad miejskich, rad miast) w gminach liczących powyżej 20 000 mieszkańców i rad dzielnic m.st. Warszawy w wyborach zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. dostępna jest na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej od dnia 29 stycznia 2024 r. W pkt 6 tej informacji przedstawiono, w jaki sposób powinien zostać prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia liście kandydatów. W związku z tym każdy zainteresowany, w tym każdy

pełnomocnik wyborczy (albo osoba przez niego upoważniona), mógł – a nawet powinien – się z nimi zapoznać jeszcze przed rozpoczęciem zbiórki podpisów poparcia.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że z przepisów prawa nie wynika obowiązek omawiania powodów zakwestionowania poszczególnych podpisów, a także omawiania sposobu i trybu ich weryfikacji, a także przedstawienia brzmienia znaczenia obowiązujących przepisów w tym zakresie. Potwierdził to także Sąd Najwyższy (por. powołane wyżej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2023 r. sygn. akt I NSW 26/23). Dlatego też zarzuty w tym zakresie są bezzasadne.

Skarżący błędnie wskazuje, że przy udzielaniu poparcia, o czym mowa w art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego nie ma ograniczenia dotyczącego zgodności deklarowanego przez wyborcę adresu zamieszkania z adresem ujęcia w Centralnym Rejestrze Wyborców. Zgodnie bowiem z art. 5 pkt 14 Kodeksu wyborczego, jeżeli w Kodeksie wyborczym jest mowa o adresie zamieszkania – należy przez to rozumieć adres, pod którym dana osoba faktycznie stale zamieszkuje i pod tym adresem ujęta jest w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały albo adresem stałego zamieszkania. Ze wskazanego przepisu jednoznacznie wynika, że adres udzielonego poparcia musi być taki sam, jak adres ujęcia w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców. Dlatego zarzuty w tym zakresie także są bezzasadne.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2019 r. sygn. akt I NSW 73/19 wynika, że w przypadku, gdy wyborca w momencie składania podpisu poparcia nie figuruje w rejestrze wyborców w jednej z gmin na obszarze okręgu wyborczego, w którym zgłaszana jest lista kandydatów na posłów, to nie może on zostać uznany za osobę uprawnioną do udzielenia poparcia tej liście kandydatów zgłaszanej w tym okręgu wyborczym. Z kolei w postanowieniu z dnia 18 września 2019 r. Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązek podania podczas udzielania poparcia adresu zamieszkania zbieżnego z adresem ujęcia w rejestrze wyborców jest zabezpieczeniem przed ewentualnymi nadużyciami dotyczącymi praw wyborczych, co mogłoby być konsekwencją umożliwienia udzielania poparcia listom kandydatów na posłów z poza obszaru okręgu wyborczego, w którym dany wyborca wpisany jest do rejestru wyborców. Ponadto Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 września 2019 r. sygn. akt I NSW 75/19 wskazał, że to rejestr wyborców potwierdza prawa wyborcze,

a nie deklaracja złożona przez wyborcę. Powyższe zostało również potwierdzone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 września 2023 r. sygn. akt I NSW 25/23.

Wprawdzie przywołane postanowienia dotyczą wyborów do Sejmu i Senatu i – w większości – funkcjonowania rejestru wyborców, jednak zasady te mają zastosowanie do sprawdzania wykazów podpisów we wszystkich wyborach i mają analogiczne zastosowanie do zasad ujęcia w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że ewentualne wyjaśnienia wyborców, o których mowa w art. 430 § 1 Kodeksu wyborczego, na których brak powołuje się skarżący, mogłyby ewentualnie dotyczyć jedynie potwierdzenia, czy dany wyborca udzielał poparcia (np. w razie podejrzenia sfalszowania podpisu tego wyborcy, tj. wpisania danych osoby bez jej wiedzy), a nie na uzupełnianiu nieprawidłowo podanych w wykazie danych. Przyjęcie odmiennej interpretacji, tj. umożliwienie w rzeczywistości poprawienia danych w wykazie przez np. uzupełnienie nieczytelnego imienia i nazwiska, wpisanie lub poprawienie błędnie podanego numeru PESEL albo uzupełnienie adresu, przez złożenie oświadczenia wyborcy w tym zakresie, byłoby sprzeczne z regulacjami, o których mowa w art. 427 § 3 i 4, 428 § 1 oraz 430 § 2 Kodeksu wyborczego. Dlatego też – wbrew twierdzeniu organy wyborcze nie są uprawnione do uwzględniania np. oświadczeń wyborców, które w rzeczywistości stanowiłyby usunięcie wad podpisów po terminie na dokonanie zgłoszeń. Takie same zasady stosowane są wobec wszystkich komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach. Dlatego też zarzuty w tym zakresie są bezzasadne. Gdyby racjonalny ustawodawca miał inne intencje nie wskazałby wprost w Kodeksie wyborczym obowiązku czytelnego podania enumeratywnie wymienionych danych osobowych. Nie można także zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, że *„wady w postaci niepełnego adresu stanowią inne wady zgłoszenia aniżeli te, o których mowa w art. 430 kodeksu wyborczego i w konsekwencji niewezwania komitetu do usunięcia wad w terminie 2 dni”*. Wbrew interpretacji skarżącego wady te stanowią wadę podpisów poparcia, a nie inny rodzaj wad, o których mowa w art. 431 § 1 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że jak wskazano w postanowieniu Komisarz Wyborczy w Warszawie I dokonał sprawdzenia wszystkich podpisów w oparciu o Centralny Rejestr Wyborców, który zgodnie z art. 18 § 3 pkt 4 Kodeksu wyborczego służy m.in. do sprawdzania posiadania prawa wybierania w związku z weryfikacją podpisów

złożonych właściwemu organowi. Nie ma zatem podstaw do kwestionowania dokonanych ustaleń.

Ponadto Państwowa Komisja Wyborcza rozpatrując skargę ponownie sprawdziła wszystkie podpisy poparcia dołączone przez Komitet do zgłoszenia list kandydatów w wyborach do Rady Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy w okręgu wyborczym nr 3. Sprawdzenia dokonano również w oparciu o Centralny Rejestr Wyborców. Czynności sprawdzające potwierdziły ustalenia Dzielnicowej Komisji i Komisarza Wyborczego w Warszawie I, że zgłoszenie listy kandydatów w wyborach do Rady Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy w okręgu wyborczym nr 3, nie uzyskało wymaganej liczby podpisów poparcia złożonych zgodnie z wymogami Kodeksu wyborczego.

Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarzuty podniesione w skargach są bezzasadne.

Państwowa Komisja Wyborcza – odnosząc się do zarzutu skarżącego, że „przedstawiciel komitetu został powiadomiony o planowanych czynnościach komisarza telefonicznie 40 minut przed ich rozpoczęciem co uniemożliwiło mu uczestniczenie w tych czynnościach” oraz do wniosku skarżącego o ponowną weryfikację podpisów na listach poparcia w obecności przedstawiciela Komitetu – zauważa, że cechą charakterystyczną procedury wyborczej są krótkie terminy realizacji poszczególnych czynności wyborczych określonych w Kodeksie wyborczym, w tym dwudniowy termin na rozpatrzenie odwołania przez komisarza wyborczego (art. 432 § 1 Kodeksu wyborczego) oraz rozpatrzenia przez Państwową Komisję Wyborczą skargi na postanowienie komisarza wyborczego (art. 432 § 2 Kodeksu wyborczego). Ma to na celu zapewnienie zgodnego z prawem wykonania wszystkich ustawowych zadań wyborczych. Przyjęcie odmiennej zasady lub interpretacji mogłoby sparaliżować proces wyborczy, z uwagi na brak możliwości wykonania kolejnej ustawowej czynności wyborczej w związku z niezakończoną wcześniejszą czynnością (np. niezakończenie procedury odwoławczo-skargowej uniemożliwiłoby ustalenie formatu i zlecenie druku kart do głosowania). Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że obowiązek zapewnienia obecności przedstawiciela komitetu wyborczego podczas sprawdzania podpisów nie wynika z przepisów Kodeksu wyborczego. Należy przy tym podkreślić, że Państwowa Komisja Wyborcza od wielu lat zaleca, aby powiadamiać przedstawicieli komitetu wyborczego o tego rodzaju czynnościach w celu umożliwienia im uczestnictwa podczas ich wykonywania. Państwowa Komisja Wyborcza również każdorazowo,

o ile to możliwe powiadamia przedstawicieli komitetów wyborczych o możliwości uczestniczenia w tego rodzaju czynnościach. Niemniej jednak w omawianej sprawie, z uwagi na konieczność wydania rozstrzygnięcia w dniu 18 marca 2024 r. (poniedziałek), w sytuacji, gdy skarga wpłynęła do Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 15 marca 2024 r. (piątek) w godzinach popołudniowych, nie było możliwe. Państwowa Komisja Wyborcza zauważa przy tym, że ustalenia, że zgłoszenie listy kandydatów Komitetu w wyborach do Rady Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy nie uzyskało wymaganego w Kodeksie wyborczym poparcia dokonały trzy odrębnie działające organy wyborcze, tj. Dzielnicowa Komisja, Komisarz Wyborczy w Warszawie I i Państwowa Komisja Wyborcza. W związku z tym kwestionowanie tych ustaleń jest nieuzasadnione.

Mając powyższe na uwadze Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarzuty podniesione w skardze są bezzasadne.

Państwowa Komisja Wyborcza nie ma zatem podstaw do kwestionowania ustaleń Komisarza Wyborczego w Warszawie I.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej nie służy środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak